Beslissing vicevoorzitter Commissie van Beroep Kifid nr. 2024-0024

mr. C.A. Joustra, vicevoorzitter en mr. H.C. Dobbelaar-ten Cate, secretaris

Wrakingsverzoek ontvangen in de volgende zaken	1.	CB-[nummer 1]	[consument 1] - AEGON Spaarkas N.V. (Leeuwarden)	GC-[kenmerk 1]
	2.	CB-[nummer 2]	[consument 2] - AEGON Spaarkas N.V. (Leeuwarden)	GC-[kenmerk 2]
	3.	CB-[nummer 3]	[consument 3] - AEGON Spaarkas N.V. (Leeuwarden)	GC-[kenmerk 3]
	4.	CB-[nummer 4]	[consument 4] - AEGON Spaarkas N.V. (Leeuwarden)	GC-[kenmerk 4]
	5.	CB-[nummer 5]	[consument 5] - AEGON Spaarkas N.V. (Leeuwarden)	GC-[kenmerk 5]
	6.	CB-[nummer 6]	[consument 6] - AEGON Spaarkas N.V. (Leeuwarden)	GC-[kenmerk 6]
	7.	CB-[nummer 7]	[consument 7] - AEGON Levensverzekering N.V. (Den Haag)	GC-[kenmerk 7]
	8.	CB-[nummer 8]	[consument 8] - ASR Levensverzekering N.V. (Utrecht)	GC-[kenmerk 8]
	9.	CB-[nummer 9]	[consument 9] - ASR Levensverzekering N.V. (Utrecht)	GC-[kenmerk 9]
	10.	CB-[nummer 10]	[consument 10] - ASR Levensverzekering N.V. (Utrecht)	GC-[kenmerk 10]
	11.	CB-[nummer 11]	[consument 11] - Nationale Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. (Den Haag)	GC-[kenmerk 11]
	12.	CB-[nummer 12]	[consument 12] - Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. (Den Haag)	GC-[kenmerk 12]
	13.	CB-[nummer 13]	[consument 13] - Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. (Den Haag)	GC-[kenmerk 13]
	14.	CB-[nummer 14]	[consument 14] - Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. (Den Haag)	GC-[kenmerk 14]
	15.	CB-[nummer 15]	[consument 15] - Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. (Den Haag)	GC-[kenmerk 15]
	16.	CB-[nummer 16]	[consument 16] - Nationale-Nederlanden Levensverzekering Maatschappij N.V. (Den Haag)	GC-[kenmerk 16]
	17.	CB-[nummer 17]	[consument 17] - ABN AMRO Levensverzekering N.V. (Zwolle)	GC-[kenmerk 17]
	18.	CB-[nummer 18]	[consumenten 18] - Berends & Slump B.V. (Twello)	GC-[kenmerk 18]
	19.	CB-[nummer 19]	[consument 19] - UMG Verzekeringen B.V. (Utrecht)	GC-[kenmerk 19]
Datum beslissing	12 maart 2024			
Uitkomst	Wrakingsverzoeken niet behandelbaar			

Samenvatting

Wraking. Negentien wrakingsverzoeken tegen de voorzitter. De wrakingsverzoeken kunnen niet in behandeling worden genomen.

1. Het procesverloop

1.1 De voorzitter van de Commissie van Beroep heeft op 12 februari 2024 een e-mail gestuurd naar de gemachtigde van de consumenten. Daarin heeft de voorzitter, onder toepassing van regel 35.1 (voor zover nodig in samenhang met regel 50), het voornemen aangekondigd om de beroepen tijdelijk (voor onbepaalde tijd) stil te leggen. Partijen zijn in de gelegenheid gesteld op dit voornemen te reageren.

1.2 Bij e-mail van 17 februari 2024 heeft M. van Rossum, in zijn hoedanigheid van de gemachtigde van de consumenten, negentien gelijkluidende verzoeken tot wraking van de voorzitter ingesteld.

1.3 Omdat de wrakingsverzoeken zijn gericht tegen de voorzitter, zal de vicevoorzitter beoordelen of de wrakingscommissie het wrakingsverzoek kan behandelen (regel 4.1 van het Wrakingsprotocol behorende bij het Reglement).

2. Wrakingsgronden

2.1 De wrakingsverzoeken tegen de voorzitter luiden als volgt (nummering toegevoegd):

a. “détournement de pouvoir bij zijn uitleg en toepassing van artikel 35 Reglement. Dit artikel maakt het tijdelijk stilleggen mogelijk op grond van een zwaarwegende reden. Dit kan bijvoorbeeld om een beslissing af te wachten van de Commissie van Beroep, de Hoge Raad of het Europese Hof van Justitie in een andere zaak, die belangrijk is voor de beoordeling van het beroep. Of om een partij de gelegenheid te geven bewijs te verzamelen via een voorlopig getuigenverhoor of een voorlopig deskundigenbericht bij de burgerlijke rechter. Duidelijk moge zijn dat van een dergelijke zwaarwegende reden geen sprake is, de Voorzitter verzint als reden het niet werkelijk bestaande ‘capaciteitstekort’ pour la besoin de la cause, zonder het zwaarwegend karakter aan te tonen of zelfs maar te motiveren, afgezet tegen de realistische mogelijkheid tenminste één zitting per maand in te plannen en hiervoor een deskundige Commissie van reglementaire omvang aan te wijzen
b. welke uitleg het karakter heeft van een collectieve strafmaatregel tegen de gemachtigde van en daarmee ook tegen betrokken Consumenten, waarvoor geen Reglementaire grondslag beslaat
c. en welke handelwijze ook de facto en de jure een schending oplevert van het ‘Principe van vertegenwoordiging’ als opgenomen in het Europees recht Aanbeveling 98/257/EG van 30 maart 1998, PbEG 1998, I, 115/33-34), als ook verankerd in de artikelen 7 en 8 van de Implementatiewet buitengerechtelijke geschilbeslechting consumenten
d. en welke handelwijze ook de parti pris bevestigt als blijkend uit de reeks onreglementaire interventies in het afgelopen jaar.”

3. Beoordeling

3.1 Regel 12 van het Reglement bepaalt dat een partij die op grond van feiten of omstandigheden twijfelt aan de onpartijdigheid of het onafhankelijk oordeel van een lid of meerdere leden van de Commissie van Beroep, dat lid of die leden kan wraken. Regel 12 is uitgewerkt in het wrakingsprotocol. In regel 2 van het wrakingsprotocol is bepaald dat een wrakingsverzoek kan worden ingediend tegen een of meerdere leden van de Commissie die een beroep behandelen.

3.2 De zaken van de consumenten 1, 2, 4, 5, 6, 8 en 10 zijn niet meer in behandeling bij de Commissie van Beroep. In deze zaken is op 2 februari 2024 een voorzittersbeslissing genomen (dossiernummers: CB-[nummer 1] (consument 1), CB-[nummer 2] (consument 2), CB-[nummer 4] (consument 4), CB-[nummer 5] (consument 5), CB-[nummer 6] (consument 6), CB-[nummer 8] (consument 8) respectievelijk CB-[nummer 10] (consument 10). Daarin is geoordeeld dat de desbetreffende beroepen niet behandelbaar zijn. Hieruit volgt dat de

behandeling van deze zaken door de voorzitter is gesloten. Regel 2.1 van het Wrakingsprotocol van de Commissie van Beroep (hierna: het Wrakingsprotocol) bepaalt dat het wrakingsverzoek slechts kan worden ingediend tegen een lid van de Commissie van Beroep die de zaak behandelt. Daarvan is hier geen sprake meer. Het is daarom zonder enig nader onderzoek duidelijk dat de wrakingsverzoeken ten aanzien van deze zaken niet in behandeling kunnen worden genomen (regel 4.2 onder (d) van het Wrakingsprotocol).

3.3 In de zaken van de consumenten 7 en 17 zijn op 2 februari 2024 eveneens voorzittersbeslissingen gegeven (dossiernummers: CB-[nummer 7] (consument 7) en CB-[nummer 17] (consument 17)). Hierin heeft de voorzitter bepaald dat de desbetreffende zaken wel bij de Commissie van Beroep in behandeling kunnen worden genomen. Deze beroepen zijn dus niet langer bij de voorzitter in behandeling. Deze wrakingsverzoeken voldoen daarmee niet aan de voorwaarde dat het wrakingsverzoek wordt ingediend tegen een lid van de Commissie van Beroep die de zaak behandelt (regel 2.1 van het Wrakingsprotocol).

3.4 De omstandigheid dat de voorzitter ter zake van deze beroepen een brief heeft gestuurd waarin het voornemen wordt aangekondigd om de behandeling van deze zaken stil te leggen, betekent niet dat de voorzitter de beroepen 'behandelt' in de zin van het Reglement. Ook voor deze wrakingsverzoeken geldt daarom dat zonder enig nader onderzoek duidelijk is dat zij niet in behandeling kunnen worden genomen (regel 4.2 onder (d) van het Wrakingsprotocol).

3.5 De zaken van de consumenten 3, 11 tot en met 14 zijn op dit moment niet in behandeling bij de voorzitter. Voor deze wrakingsverzoeken geldt eveneens dat zonder enig nader onderzoek duidelijk is dat zij niet in behandeling kunnen worden genomen (regel 4.2 onder (d) van het Wrakingsprotocol).

3.6 De zaken van de consumenten 9, 15&16, 18 en 19 zijn op dit moment wel in behandeling bij de voorzitter. Hij zal bepalen of de desbetreffende beroepen (inhoudelijk) in behandeling kunnen worden genomen. Voor deze wrakingsverzoeken geldt het volgende.

3.7 Regel 11 van het Reglement bepaalt dat de leden van de Commissie van Beroep hun functie onafhankelijk en naar eigen inzicht uitoefenen. Zij volgen geen instructies op van wie dan ook over het behandelen van een beroep. De statuten van Kifid regelen de onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de leden van de Commissie van Beroep.

3.8 Hieruit volgt dat een lid van de Commissie van Beroep moet worden vermoed onpartijdig te zijn, tenzij zich uitzonderlijke omstandigheden voordoen die zwaarwegende aanwijzingen opleveren voor het oordeel dat een lid van de Commissie van Beroep jegens een partij vooringenomenheid koestert, althans dat bij een partij dienaangaande bestaande vrees gerechtvaardigd is. Daarbij is beslissend of de twijfel van de klagende partij aan de onpartijdigheid van een lid van de Commissie van Beroep door objectieve factoren wordt gerechtvaardigd.

3.9 Ingevolge regel 35.1 van het Reglement kan de voorzitter op eigen initiatief op elk moment tijdens de procedure beslissen de verdere behandeling van een beroep tijdelijk stil te leggen, als hij of zij daarvoor een zwaarwegende reden ziet. Het gaat hier om een processuele beslissing.

3.10 Een processuele beslissing vormt in beginsel geen grond voor wraking. Bij de beoordeling van het wrakingsverzoek kan niet worden beoordeeld of de processuele beslissing en de daarvoor gegeven motivering juist zijn. Dit is slechts anders indien de motivering van de processuele beslissing in het licht van alle omstandigheden van het geval en naar objectieve maatstaven gemeten – bijvoorbeeld door de in de motivering gebezigde bewoordingen – niet anders kan worden verstaan dan als blijkt van vooringenomenheid (HR 25 september 2018, ECLI:NL:HR:2018:1413).

3.11 Met de onder a, b en c genoemde wrakingsgronden betwisten de consumenten 9, 15&16, 18 en 19 de juistheid van de (voorgenomen) processuele beslissing en de daaraan ten grondslag gelegde motivering. Zij zijn – kort gezegd – van mening dat het tijdelijk stilleggen van de behandeling van hun beroepen (juridisch) onjuist is. De (voorgenomen) beslissing achten zij onreglementair en in strijd met de wet. Zij ervaren dit als een strafmaatregel tegen hun gemachtigde en daarmee tegen zichzelf.

3.12 De voorzitter heeft de (voorgenomen) beslissing gemotiveerd als – kort gezegd – een maatregel die op grond van capaciteitsgebrek noodzakelijk is vanwege een relatief grote toestroom van vergelijkbare zaken. Naar objectieve maatstaven gemeten, geeft deze motivering geen blijk van vooringenomenheid ten opzichte van de consumenten. Dat het gaat om een 'strafmaatregel' die (indirect) tegen de consumenten wordt getroffen, volgt niet uit de door de voorzitter gegeven toelichting. Het gaat hier bovendien om een voorgenomen beslissing waarop partijen nog kunnen reageren; uit de e-mail van de voorzitter volgt dat er pas een definitieve beslissing zal worden gegeven nadat beide partijen de gelegenheid hebben gehad om zich over het voornemen uit te laten. Gezien dit alles zijn de wrakingsgronden a, b en c duidelijk ongegrond.

3.13 Wrakingsgrond onder d verwijst naar eerdere beslissingen van de voorzitter. Over deze wrakingsgrond vermeldt het wrakingsverzoek:

"Onnodig op te merken dat de "interventies" van de Voorzitter, zogenaamd op voet van artikel 8 Reglement (terwijl een verzoek van Aangeslotenen op voet van artikel 22 het verweer te beperken tot de behandelbaarheid ontbrak en Consument niet in de gelegenheid werd gesteld op een eventueel maar dan gemotiveerd voornemen van de Voorzitter op voet van artikel 8 te reageren, hetgeen een ernstige schending is van het procesrecht) elke rechtsgrond in het Reglement ontbeerden en ook nog eens gepaard gingen met grove denkfouten, waarvan er eentje echt uit de bocht vloog: de Voorzitter blijkt het ceteris paribus principe bij het vaststellen van de maatstaf om de schadeomvang te schatten niet te beheersen. Voor elke domoor is het toch nogal wiedes dat voor een maatstaf die uitgaat van een vergelijking tussen vermogensopbouw met en zonder de gewraakte kosten en risicopremies ceteris paribus uitgegaan dient te worden van ongewijzigde premiebetaling?! (en het feitelijke of aan te nemen rendement alsmede de belegde waarde al automatisch is verdisconteerd)."

3.14 Deze toelichting lijkt te gaan over de voorzittersbeslissingen van 2 februari 2024, die zijn gegeven in de zaken van de consumenten 1, 2, 4-8, 10 en 17. Hiervoor is al vermeld dat in de zaken van deze consumenten geen wraking mogelijk is, omdat de zaken niet meer 'in behandeling' zijn in de zin van het wrakingsprotocol (zie hiervoor onder 3.2 en 3.3).

3.15 De consumenten 9, 15&16, 18 en 19 hebben niet toegelicht waarom deze voorzittersbeslissingen jegens hen blijk geven van vooringenomenheid van de voorzitter. Deze voorzittersbeslissingen hebben immers geen betrekking op hen.

3.16 Dit alles leidt tot de conclusie dat de wrakingsverzoeken van de consumenten 9, 15&16, 18 en 19 duidelijk ongegrond zijn (regel 4.2 onder (e) van het Wrakingsprotocol). Ook deze wrakingsverzoeken zullen niet in behandeling worden genomen.

4. Beslissing

4.1 De wrakingsverzoeken van de consumenten 1-19 worden niet in behandeling genomen.